Адыгэ макъ

№ 153 (20666)

2014-рэ илъэс

БЭРЭСКЭШХУ

ШЫШЪХЬЭІУМ и 22-рэ

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

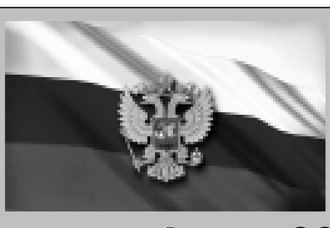

Шышъхьэlум и 22-р — Урысые Федерацием и Къэралыгъо быракъ и Маф

Адыгэ Республикэм щыпсэухэу лъытэныгъэ зыфэтшІыхэрэр! Тихэгъэгогъу лъапІэхэр!

Тихэгъэгу имэфэкІ анахь шъхьаІэхэм зыкІэ ащыщым — Урысые Федерацием и Къэралыгъо быракъ и Мафэ фэшІ тышъуфэгушІо!

Илъэс 20 хъугъэу хагъэунэфыкІырэ мафэм къегъэлъагъо Урысыер нахь зэтегъэпсыхьагъэ хъумэ зышІоигъо цІыф лъэпкъ зэфэшъхьафхэу тихэгъэгу щыпсэухэрэм Къэралыгъо быракъым лъытэныгъэ ин зэрэфашІырэр.

Непэ тихэгъэгогъухэм ІофшІэнымкІэ, шІэныгъэмкІэ, культурэмкІэ ыкІи спортымкІэ гъэхъэгъэшхохэр ашІых, ти Родинэ джыри нахь кІочІэшхо, нахь пытэ хъуным яІахь хашІыхьэ.

Урысыем и Къэралыгъо быракъ чІэтхэу республикэм щыпсэухэрэм Адыгеимрэ Урысыемрэ ясоциальнэ-экономикэ хэхъоныгъэ яІахьышхо зэрэхашІыхьащтым тицыхьэ телъ.

Мы мэфэкІ мафэм тыгу къыддеІэу зэкІэми тышъуфэлъаІо псауныгъэ пытэ шъуиІэнэу, дунаир мамырэу шъупсэунэу, шІум шъущымыкІэнэу! Тихэгъэгурэ Урысыем и Къэралыгъо быракърэ яфэшъошэ шъыпкъэу ренэу шъуарыгушхоу шъупсэунэу шъуфэтэІо!

Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэу ТХЬАКІУЩЫНЭ Аслъан.
Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ

Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

ЛІЫШЪХЬЭМ ИІОФШІЭГЪУ

Язэпхыныгъэ агъэпытэщт

Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан пшъэдэкІыжьэу ыхьырэмкІэ гъунэпкъэ гъэнэфагъэ зиІэ обществэу «Газпром трансгаз Краснодар» зыфиІорэм игенеральнэ пащэу Игорь Ткаченкэм тыгъуасэ ІофшІэгъу зэІукІэгъу дыриІагъ. Газым епхыгъэ лъэныкъом республикэм хэхъоныгъэхэр щишІынхэм, гъэстыныпхъэ шхъуантІэр щызэбгырызытІупщырэ станциехэу Тэхъутэмыкъое районым итхэм акІуачІэхэм ахэгъэхъогъэным, нэмыкІ Іофыгъохэми ахэр атегущыІагъэх. Іофтхьабзэм хэлэжьагъэх АР-м и Премьер-министрэу КъумпІыл Мурат, пшъэдэкІыжьэу ыхьырэмкІэ гъунэпкъэ гъэнэфагъэ зиІэ обществэу «Газпром межрегионгаз Мыекъуапэм» ипащэу Сергей Колесниченкэр, АР-м экономикэ хэхъоныгъэмкІэ ыкІи сатыумкІэ иминистрэ игуадзэу Вэрэкъо Хьалимэт, пшъэдэкІыжьэу ыхьырэмкІэ гъунэпкъэ гъэнэфагъэ зиІэ обществэу «Газпром трансгаз Краснодар» зыфиІорэм игъэІорышІапІэу Мыекъуапэ щыІэм ипащэу Сергей Твардиевич.

Республикэм и ЛІышъхьэ пэублэ псалъэ къышІызэ «Газпромым» идиректорхэм я Совет итхьаматэу Виктор Зубковым бэмышІэу зэрэІукІагъэр къыІуагъ, зэзэгъыныгъэу зэдашІыгъэхэр гъэцэкІэгъэнхэм мэхьанэшхо зэриІэр къыхигъэщыгъ. Инвестиционнэ проект инхэр тишъолъыр щызэшІохыгъэнхэм пае гъэстыныпхъэ шхъуантІэр щызэбгырызытІупщырэ станциехэм акІуачІэ хэгъэхъогъэн зэрэфаем, ар щыІэныгъэм щыпхырыщыгъэнымкІэ «Газпромым» бэкІэ зэрэщыгугъыхэрэр ТхьакІущынэ Аслъан къыІуагъ.

Мыщ фэдэ станциехэм акІуачІэ хагъахъомэ, Адыгеим иэкономикэ джыри хэхъоныгъэхэр нахь зэришІыщтхэр, инвесторэу къихьэхэрэм, ащ дакІоу псэолъакІэу рашІыхьэхэрэм япчъагъэ нахьыбэ зэрэхъущтыр КъумпІыл Мурат къыхигъэщыгъ. Ар гъэцэкІэгъэным фэшІ обществэу «Газпром трансгаз Краснодар» зыфиІорэм ипащэ пчъагъэрэ зэрэІукІагъэхэр, а лъэныкъомкІэ зэгурыІоныгъэ ыкІи зэзэгъыныгъэ азыфагу зэрилъыр АР-м и Правительствэ и Тхьаматэ къыІуагъ.

Мы аужырэ илъэсхэм Адыгеим иэкономикэ хэхъоныгъэхэр зэришІыхэрэм, ащ къыхэкІыкІэ гъэстыныпхъэ шхъуантІэу къыІэкІэхьан фаем зэрэхахъорэр кІигъэтхъыгъ Игорь Ткаченкэм. Ежь зипэщэ обществэм Адыгеим, Краснодар краим ыкІи Ростов хэкум Іоф ащешІэ, илъэс къэс мы шъолъырищым газ кубометрэ миллион 600-м ехъу афетІупщы. Гухэлъэу яІэхэм ащыщэу къыгъэнэфагъэр Тэхъутэмыкъое районым гъэстыныпхъэ шхъуантІэр щызэбгырызытІупщырэ станциищэу итым гъэцэкІэжьынхэр яшІылІэгъэнхэр, ахэм кІуачІэу яІэм хэгъэхъогъэныр ары.

— Адыгеим ит псэупІэхэр зэкІэ пштэхэмэ, ахэм япроцент 83,5-мэ непэ гъэстыныпхъэ шхъуантІэр къаІэкІэхьэ, гухэлъэу тиІэр а пчъагъэр проценти 100-м нэдгъэсыныр ары, — къыІуагъ ТхьакІущынэ Аслъан. — ГазыпкІэм итын епхыгъэу гумэкІыгъохэр зэрэщыІэхэри зыщыдгъэгъупшэрэп, ахэр дэгъэзыжьыгъэнхэм тынаІэ тет. ЦІыфэу республикэм исхэм гъэстыныпхъэ шхъуантІэу агъэфедагъэм ыуасэу къамытыгъэр сомэ миллиардрэ миллион 617-рэ мэхъу. ПсэупІэ-коммунальнэ хъызмэтым ипредприятиехэм ателъыр сомэ миллион 200-м ехъу. Мыщ дэжьым цІыфхэм гъэстыныпхъэ шхъуантІэу аІэкІахьэрэр къызэтебгъэуцоныр е афыпыуупкІыныр тэрэзыІоп, ащ фэдэ екІолІакІэм тэри дедгъаштэрэп. «Газпром межрегионгаз Мыекъуапэ» зыфиІорэр нэмыкІ хэкІыпІэхэм яусэн фае.

ФагъэцэкІэгъэ фэІо-фашІэм ыуасэ цІыфым къытын зэрэфаер Сергей Колесниченкэм мыщ дэжьым къыІуагъ. Ау газым икъакІо зэпагъэуным ыпэкІэ чІыфэ зытелъхэм зэраІукІэхэрэр, язекІуакІэ зэрэмытэрэзыр зэрагурагъаІорэр, ау ащ фэдэ фыщытыкІэр зызэхамышІыкІыкІэ, хэбзэгъэуцугъэу щыІэм диштэу газыр афыпаупкІын фаеу зэрэхъурэр пащэм къыІуагъ. Ау АР-м и ЛІышъхьэ къызэриІуагъэу, ащ Іофыр намыгъэсэу, республикэм игъэцэкІэкІо хэбзэ къулыкъухэр яупчІэжьэгъухэу хэкІыпІэхэм яусэнхэм зэрэфэхьазырхэр къыгъэнэфагъ.

Адыгеим социальнэ-экономикэ хэхъоныгъэхэр ышІынхэмкІэ мэхьанэшхо зиІэ зекІон лъэныкъом инвестициехэр хэлъхьэгъэнхэм, ащкІэ «Газпромым» ишІуагъэу къыгъэкІон ылъэкІыщтым, Мыекъопэ районым газрыкІуапІэу щишІынэу щытым, нэмыкІ Іофыгъохэми лъэныкъохэр атегущыІагъэх. Джащ фэдэу «Газпромым» изы псэуалъэхэм ащыщэу, Тэхъутэмыкъое районым культурэм и Унэу «Факел» зыфиІоу итыр республикэм етыжьыгъэным иІофыгъуи къызэрэугъоигъэхэр тегущыІагъэх. ЯІо зэхэлъэу тапэкІи Іоф зэдашІэнэу, язэпхыныгъэ агъэпытэнэу зэдаштагъ.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

Тихэхъоныгъэхэм къафэкІощт зэдэлэжьэныгъ

Адыгеим исоциальнэ-экономикэ хэхъоныгъэ фэІорышІэгъэнымкІэ ІофшІэкІо куп Урысыем шъолъырхэм яхэхъоныгъэкІэ и Министерствэ щагъэнэфэщт.

Урысые Федерацием шъолъырхэм яхэхъоныгъэкІэ иминистрэ игуадзэу Владимир Дедюхиным тхьамэтагъор зэрихьэзэ Москва щыкІогъэ зэІукІэм джащ фэдэ унашъо щаштагъ. Департаментхэм ыкІи федеральнэ министерствэм иотделхэм япащэхэр зытегущыІагъэхэр Адыгеим и ЛІышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъанрэ Урысыем шъолъырхэм яхэхъоныгъэкІэ иминистрэу Игорь Слюняевымрэ бэмышІэу зэдыряІэгъэ зэІукІэгъум щызэдашІыгъэ зэзэгъыныгъэхэр гъэцэкІагъэ хъунхэм пае Іофтхьабзэу зэрахьащтхэр ары.

Адыгеим и ЛІышъхьэ пшъэрылъ зэрэфишІыгъэм тетэу зэІукІэм хэлэжьагъ Адыгэ Республикэм экономикэ хэхъоныгъэмкІэ ыкІи сатыумкІэ иминистрэу ЛІыхэсэ Махьмудэ.

Мыекъопэ зэхэт псырыкІуапІэм иятІонэрэ чэзыу ишІын ыкІэм нэгъэсыгъэнымкІэ, джащ фэдэу Лэгъо-Накъэ екІурэ гъогур ухыгъэнымкІэ ящыкІэгъэ федеральнэ мылъкур къафыхагъэкІыным ыкІи нэмыкІ инфраструктурнэ псэуалъэхэм япхыгъэ Іофыгъохэм атегущыІагъэх.

Адыгэ Республикэм экономикэ хэхъоныгъэмкІэ ыкІи сатыумкІэ иминистрэу ЛІыхэсэ Махьмудэ амыухыгъэ псэуалъэхэр ыкІэм нэгъэсыгъэнхэм пае чэзыу-чэзыоу агъэцэкІэщтхэмкІэ игъоу ылъэгъухэрэр къахилъхьагъэх.

Іофэу зытегущыІагъэхэм якІэуххэм ялъытыгъэу Урысые Федерацием шъолъырхэм яхэхъоныгъэкІэ иминистрэ игуадзэу Владимир Дедюхиным департаментхэм яІэшъхьэтетхэм пшъэрылъхэр афишІыгъэх. Ахэм ахэхьэх республикэм исоциальнэ-экономикэ хэхъоныгъэкІэ ІэпыІэгъу етыгъэным пае ІофышІэ куп зэхэщэгъэныр, амыухыгъэ псэуалъэхэу федеральнэ программэхэм атегъэпсыхьагъэу Адыгеим щашІыхэрэмкІэ апшъэрэ лъэгапІэм тетэу зэІукІэ зэхэщэгъэныр.

Ащ фэдэ зэІукІэу зэхащэщтым тхьамэтагъор щызэрихьащт министрэу Игорь Слюняевым. Джащ фэдэу а зэІукІэм хэлэжьэнхэу рагъэблэгъэщтых Адыгеим ипащэхэр, зэІухыгъэ Іахьзэхэлъ обществэу «Темыр Кавказым изыгъэпсэфыпІэхэр» зыфиІорэм илІыкІохэр, проект ыкІи псэолъэшІ организациехэм яІэшъхьэтетхэр.

Амыгъэгужъоу IэпыIэгъур аратыщт

Мы илъэсым ижъоныгъокIэ мазэ ощх зэпымыужьэу щыIагъэхэм апкъ къикIыкIэ республикэм ипсыхъохэм, анахьэу Лабэ, Щэхъураджэ ыкIи Фэдз, псэу адэтыр къадэкIи, псэупIэхэм къакIэхьэгъагъ. ПстэумкIи щагу 1878-мэ ар адэхьагъ, хатэхэм акIэуагъ, унэхэми зэрыхьагъэхэр мымакIэу къахэкIыгъэх, 74-р зэхигъэуагъ. ЗэкIэмкIи зэрар къызыфихьыгъэр нэбгырэ 6937-рэ мэхъу. Джащ фэдэу зы гурыт еджапIэ, культурэм и Унэ, кIэлэцIыкIу IыгъыпIитIумэ ыкIи административнэ гъэпсыкIэ зиIэ псэупIэ 13-мэ, гъогухэм, лъэмыдж 6-мэ зэрар арихыгъ. Мыщ фэдэ лъэхъаным Адыгеим ехьыжьэгъэ зэрэпхыжьагъэ мэфэ 130-м — IэпыIэгъу псынкIэм, зыхэпэкIыпIэ Iахьзэ ахьыхэм, нэмыкIхэм апае пэIухьэгъэ хъугъэх.

Мы илъэсым ижъоныгъокIэ мазэ ощх зэпымыужьэу щыIагъэхэм апкъ къикIыкIэ республикэм ипсыхъохэм, анахьэу Лабэ, Щэхъураджэ ыкIи Фэдз, псэу адэтыр къадэкIи, псэупIэхэм къакIэхьэгъагъ. ПстэумкIи щагу 1878-мэ ар адэхьагъ, хатэхэм акIэуагъ, унэхэми зэрыхьагъэхэр мымакIэу къахэкIыгъэх, 74-р зэхигъэуагъ. ЗэкIэмкIи зэрар къызыфихьыгъэр нэбгырэ 6937-рэ мэхъу. Джащ фэдэу зы гурыт еджапIэ, культурэм и Унэ, кIэлэцIыкIу IыгъыпIитIумэ ыкIи администрацием зычIэт унэхэм ащыщ иягъэ аригъэкIыгъагъ, лъэсрыкIо гъогухэр, лъэмыджхэр ыгъэфыкъогъагъэх.

Цlыфэу зэрар къызыфихьыгъэхэм IэпыIэгъу аратыным, объектэу ыгъэфыкъуагъэхэр зэтырагъэуцожьынхэм афэшI комиссие республикэм щызэхащагъ. Ащ хэтхэм унагъо пэпчъ хэушъхьафыкIыгъэу зэрарэу къыфихьыгъэр, объектхэм иягъэу аригъэкIыгъэр зыфэдизыр къалъытагъ. АР-м и Лlышъхьэ цlыфэу псым зэрар къызыфихьыгъэхэм IэпыIэгъу ятыгъэным пэlуагъэхьанэу Iэпэ-чIэгъэнэ фондым къыхэхыгъэу бюджет ахъщэ республикэм къыфатIупщынэу УФ-м и Правительствэ зыфигъэзагъ. А ахъщэр Адыгеим къыфэкIоным фэшI, УФ-м и Правительствэ унашъоу къышIыгъэм тетэу, ищыкIэгъэ тхылъхэр агъэхьазырыгъэх.

Мы Iофым АР-м тыкъэзыуцухьэрэ дунаим икъэухъумэнкIэ, чIыопсым икъэкIуапIэхэмкIэ ыкIи ошIэ-дэмышIэ IофхэмкIэ и ГъэIорышIапIэ фэгъэзагъ. Ащ ипащэ къызэриIуагъэмкIэ, тхылъэу ищыкIагъэр зэкIэ агъэхьазырыгъ ыкIи УФ-м ошIэ-дэмышIэ IофхэмкIэ и Министерствэ IэкIагъэхьагъ. Тхылъхэм ахэплъагъэх ыкIи къадырагъэштагъ. Цlыфэу псым зэрар къызфихьыгъэхэм IэпыIэгъу ятыгъэным пэlуагъэхьанэу сомэ миллион 219-м ехъу, псэупIэхэм анэмыкIырэ объектэу ыгъэфыкъуагъэхэм язэтегъэуцожьын пае сомэ миллиони 101-рэ къатIупщыщт. Джащ фэдэу псым зипсэупIэ зэхигъэогъэ унэгъо 74-мэ псэупIэ сертификатхэр къафэкIощтых.

Гупчэм ахъщэр охътэ благъэхэм къытIупщынэу ежэх, нэужым амыгъэгужъоу пстэуми атефэрэр аратыщт.

ХЪУТ Нэфсэт.

Польшэм къырамыщыжьми, Адыгеим ежь имыIэрысэхэр фикъущтых

Адыгэ Республикэм мыIэрысэм иугъоижьын щыфежьагъэх. НепэкIэ чIыгу гектар мин 1,5-м мыIэрысэ чъыгхэр къыщагъэкIых.

Ижъырэ адыгэ чъыгхатэхэм щытхъоу апылъыгъэм къыфэгъэзэжьыгъэным пае Адыгеим исадлэжьхэм аужырэ илъэсхэм гъэхъагъэшIухэр ашIыгъэх. Ижъырэ амалэу агъэфедэщтыгъэхэм джырэ шIыкIэхэр ахагъэхъуагъэх: Италием ищысэ тетэу чIыгу гектар 520-м мыIэрысэ чъыгхэр къыщагъэкIых.

Джэджэ районым ичIыгу гектари 132-мэ къащагъэкIырэ чъыгхэр гъоткIо шIыкIэм тетэу агъэшъокIых ыкIи ошъум зэрар къаримыхыным пае сеткэхэр ащагъэфедэх. 2013-рэ илъэсым апэрэ лэжьыгъэр мыщ щыIуахыжьыгъ: гектар пэпчъ гурытымкIэ мыIэрысэ тонни 7 фэдиз къытыгъ. Апэрэ лэжьыгъэм ыуж илъэси 4 — 5 зытешIэкIэ ары анахьыбэу къызитыщтыр, гектар пэпчъ тонн 50 фэдиз къырахыжьын алъэкIыщт.

Мы илъэсым республикэм ичIыгулэжьхэм мыIэрысэ тонн мини 8,7-рэ фэдиз къаугъоижьын мурад яI. Хабзэ зэрэхъугъэу, мыIэрысэр Адыгеим имызакъоу, тихэгъэгу игупчэ ыкIи итемыр шъолъырхэм аIэкIагъахьэ.

— Хэгъэгум фимыкъурэ ыкIи IэкIыб къэралхэм къаращырэ мэкъумэщ продукцие лъэпкъ зэфэшъхьафэу республикэм къыщахьыжьхэрэр нахьыбэ ашIыным Адыгеим ичIыгулэжьхэр яшъыпкъэу дэлажьэх. Пстэуми апэу ащ къыхиубытэхэрэр хэтэрыкIхэр, пхъэшъхьэ-мышъхьэхэр, цумпэхэр ары. Джырэ шIыкIэм тетэу тыздэлажьэхэрэм чIыгоу аубытырэр нахьыбэ тэшIы, — къыIуагъ республикэм мэкъумэщымкIэ иминистрэу Юрий Петровым.

ИгущыIэ лъэш

ЗэлъашIэрэ тхакIоу, усакIоу, искусствэхэмкIэ АР-м изаслуженнэ IофышIэу Къуекъо Налбый идунай зихъожьыгъэр непэ илъэсибл мэхъу. Къуекъо Налбый 1938-рэ илъэсым Теуцожь районым ит къуаджэу Къунчыкъохьаблэ къыщыхъугъ. 1962-рэ илъэсым къыщегъэжьагъэу ытхыгъэхэр къыхиутынхэу ригъэжьэгъагъ. Жанрэ зэфэшъхьафхэмкIэ тхэщтыгъэ. Усэхэр, романхэр, повестхэр, пьесэхэр, пшысэхэр, сэмэркъэу нэшанэ зиIэхэри ахэм ащыщых. IэпэIэсэныгъэу хэлъыгъэм гъунэ иIагъэп. Илъэсибл текIыгъахэми, ибгъэхъухэм, игупсэхэм чIэнагъэу ашIыгъэр джы къызнэсыгъэми зэхашIэ. Бэрэ агу къэкIыжьы. ИгущыIэхэм, игупшысэ кууи афэзэщых. УпчIэжьэгъу ашIымэ ашIоигъоу бэрэ уахътэ къякIу.

— КъысфигъэкIуатэу, къысфигъэгоу, нахьыжьым фэдэу ынаIэ къыстетыгъ егъашIэм. Ытхыгъэхэр зэкIэ къыситыгъэх. Налбый сурэтышIэшхуагъ, ащ зэкIэ къеубыты: гущыIэри, орэдыри, къашъори. Налбый исурэт 15 — 20 фэдиз ежь ыIапэкIэ ышIыгъэу слъэгъугъэ. КIочIэшхуагъ Налбый. Зыми ехьыщырыгъэп. Джа ытхыгъэхэр зэрэлъэшхэм фэд, сурэтэу ытхыгъэхэми къахэщы ежь илъэуж. Пытэу, джадэу — ежь зэриIощтыгъэм фэдэу. «Адыгабзэр джадэ, адыгабзэр лъэш» ыIозэ зэрэусэщтыгъэм фэдэу исурэтхэр акIэхьэх иусэмэ. Налбый ишэн къыстыригощагъ. СыщыгушхукIыщтыгъэ, седэIущтыгъэ. Цlыф кIочIэшхуагъ, цlыф лъэшыгъ, IэпэIэсагъ, усэкIошхуагъ, сурэтышIэшхуагъ. СезэщырэпI Налбый, — eIo УФ-м инароднэ ыкIи АР-м изаслуженнэ сурэтышIэу Къат Теуцожь.

Къуекъо Налбый ишъыпкъэу зыпылъыгъэхэм ащыщ драматургиер. Апэрэ адыгэ фильмэу «Гугъэм имэзах» зыфиIорэм исценарие зытхыгъэр Налбый. Адыгэм ищыIакIэ, идунэезэхашIэ, шэн-хабзэу зэрыпсэущтыгъэр, чIэгъычIэлъыбзэр зэригъэфедэщтыгъэр, жьымрэ кIэмрэ зэфыщытыкIэу яIагъэр — зэкIэ зэхэубытагъэу мы фильмэм къыщигъэлъэгъуагъ. Ижабзэ къызэрыкIоу, ау ащ емылъытыгъэу баеу, гурыIогъошIоу, купкI ин хэлъэу ыгъэпсыщтыгъэ. Илъэс 40-м къехъурэ уахътэм къэлэмыр ыгъэтIылъыгъэп. Лъэпкъым икультурэ, итарихъ Къуекъо Налбый итворчествэ къэзгъэбаигъэхэм ащыщ. Псаугъэмэ, мыгъэ ынибжь илъэс 76-рэ хъущтыгъэ.

УНЭРЭКЪО Гулээ.

ХЭДЗЫНХЭР-2014-рэ

Урысые политическэ партиеу «Родина» зыфиIорэм и Шъолъыр къутамэу Адыгэ Республикэм щыIэм зы мандат зиIэ хэдзыпIэ коеу N 23-мкIэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатынымкIэ кандидатэу къыгъэлъэгъогъэ КЪЭЛЭКЪУТЭКЪО Тимур Александр ыкъор

Лъэхъэнэ къызэрыкIоп тызыщыпсэурэр. Ткъош Украинэм граждан заор щэкIо, цlыфхэр хэкIуадэх. Зышъхьэ къезыхьыжьэжьыхи гъунапкъэр къызэпызычыгъэхэр бэ мэхъух. ЗэкIэми амалэу тиIэм тетэу ахэм тадеIэным тыпылъ. КъохьапIэм тихэгъэгу пэшIуекIорэ Iофтхьабзэхэр экономикэм ылъэныкъокIэ рихъухьагъэх. Къин хэмылъэу Iофхэр зэшIохыгъэхэ хъущтэп. Мы лъэхъэнэ гумэкIыгъом зэкIэми тызэкъоуцон фае.

ТиIофыгъохэр тэ тачIыпIэкIэ зыми зэшIуихыщтхэп. Тихэарджхэр нахь макIэ тшIынхэ ыкIи нахь кIэтыугъоен фаеу хъущт. Цlыф къызэрыкIохэм ямызакъоу, зэрэкъэралыгъоуи ар фэгъэхьыгъэу щыт. КъулыкъушIэхэм япчъагъэ нахьыбэ зэрэхъурэми къыкIегъэчыгъэн фае. Хэгъэгур феодал-лъэпкъ шIыкIэм тетэу гощыгъэ зэрэхъурэм ыуж тимыкIыжьхъущтэп. Республикэр нахь ин шыгъэн, гъэIорышIэн лъэныкъом нахь чаныгъэ хэлъхьэгъэн, ахъщэу кIэтыугъуаерэр сымэджэщхэм, еджапIэхэм ыкIи кIэлэцIыкIу IыгъыпIэхэм яшIын пэlудгъэхьан фае.

ДжырэкIэ Адыгэ Республикэр къулыкъушIэхэр ары нахьыбэмкIэ зыфищыIэр. Москва къикIырэ ахъщэшхо ахэм апэкIуадэ. Цlыфхэм апае макIэ ашIэрэр. Хэхъоныгъэ хьатэ щыIэп, хьызмэтшIапIэхэр щытых, IофшIэпIакIэхэр щыIэхэп, мылъкоу къыхалъхьэрэми къыкIечы. Тигъунэгъу Краснодар краим социальнэ-экономикэ хэхъоныгъэм илъэныкъо пстэумкIи иIофхэм язытет нахьышIу. Цlыфэу щыпсэурэм елъытыгъэмэ, къулыкъушIэр нахь щымакI.

Мары илъэс 15 хъугъэ Адыгеимрэ краимрэ зэхагъэхьажьынхэ фаеу зэрэслъытэрэм шъхьаихыгъэу игугъу зысшIырэр. Ренэу зы упчIэ къэсэгъэуцу: «Краснодар краир шъолъыри 10-у зэтеуутэу тыдэкIи президентхэр, премьер-министрэхэр, министрэхэр, апшъэрэ ыкIи конституционнэ хьыкумхэм яхьыкумышIхэр афэбгъэнафэхэу, уплъэкIу къулыкъухэм ащылажьэхэрэр нахьыбэ пшIыхэмэ, сыда ащыгъум краим иэкономикэ щыщэу къэнэжьыщтыр?» ДжэуапIыр нэрылъэгъу.

Мафэ горэм а шъолъырым щыщ тыхъужьыгъэу тыкъэуцыжьмэ, республикэ къулыкъушIэхэр зэкIэ нахь макIэ ашIыхэмэ, къалэхэмрэ районхэмрэ япащэ закъохэр къанэхэмэ, цlыф къызэрыкIохэм яIоф нахьышIу хъущт, ахъщэу кIауъоягъэмкIэ медицинэм, гъэсэныгъэм алъэныкъокIэ Iофхэр нахь агъэтэрэзынхэ алъэкIыщтых, цlыфми апае бэ дэгъоу ашIэшъущтыр.

Кандидатым телевидениемкIэ къыIощтыр мыщ фэдэ мафэхэм зэхэшъухыщт: шышъхьэIум и 25-м пчэдыжьым сыхьатыр 9-м Урысыер 1-мкIэ, шышъхьэIум и 28-м пчэдыжьым сыхьатыр 10-м Урысыер 24-мкIэ, Iоныгъом и 2-м пчэдыжьым сыхьатыр 9-м Урысыер 1-мкIэ, Iоныгъом и 2-м пчэдыжьым сыхьатыр 10-м Урысыер 24-мкIэ, Iоныгъом и 3-м пчэдыжьым сыхьатыр 9-м Урысыер 1-мкIэ, Iоныгъом и 4-м пчэдыжьым сыхьатыр 9-м Урысыер 1-мкIэ, Iоныгъом и 4-м пчэдыжьым сыхьатыр 10-м Урысыер 24-мкIэ, Iоныгъом и 6-м пчэдыжьым сыхьатыр 1-м Урысыер 24-мкIэ.

Хэбзэгъэуцугъэу щыIэм тетэу ыпкIэ хэмылъэу мы тхыгъэр къыхэтэуты.

ЦIыфхэр жъугъэу зыщызэIукIэрэ Iофтхьабзэхэм ахэлажьэхэрэр зэрэзекIон фаехэр

ЦIыфхэр жъугъэу зыщызэIукIэрэ Iофтхьабзэхэм ахэлажьэхэрэр мыщ фэдэу зекIонхэ фае:

Iофтхьабзэхэм ахэлажьэхэ зыхъукIэ цIыфхэм япшъэрылъ:

— общественнэ рэхьатныгъэр амыукъонэу;

— чIыпIэ зэжъу ифэнхэм ыкIи нэмыкIхэр щынэгъуапIэ игъэуцогъэнхэм афэзыщэрэ зекIуакIэхэр къахэмыфэнэу;

— Iофтхьабзэхэр зыщызэрахьэрэ псэуалъэхэм ыкIи ахэм арыт оборудованием афэсакъынхэу;

— нэмыкI цIыфхэм, Iофтхьабзэр зэхэзыщэхэрэм, цIыфхэр жъугъэу зыхэлэжьэрэ Iофтхьабзэхэр зэрахьэхэ зыхъукIэ общественнэ рэхьатныгъэрэ щынэгъончъагъэрэ щыIэнхэм афэгъэзэгъэ IофышIэхэм шъхьэкIафэ афашIынэу;

— хэбзэухъумэкIо къулыкъухэм яIофышIэхэу ыкIи нэмыкI цIыфхэу общественнэ рэхьатныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ ыкIи машIом зыкъимыштэнымкIэ пшъэдэкIыжь зыхьыхэрэм яунашъохэр агъэцэкIэнхэу;

— зыныбжь имыкъугъэ кIэлэцIыкIухэр нэрыз амышIынхэу;

— автотранспортыр агъэнэфэгъэ чIыпIэхэм ащагъэуцунэу;

— чIыпIэр къабгынэн зэрэфаем ехьылIэгъэ къэбарыр къазэрэIэкIахьэу хэгъэгу кIоцI Iофхэм-кIэ къулыкъухэм (псэуалъэм иадминистрацие) яIофышIэхэм е общественнэ рэхьатныгъэм икъэухъумэнкIэ пшъэдэкIыжь зыхьыхэрэм яунашъохэм арыгъозэнхэу, рэхьатныгъэр амыукъонэу, мыгужъыенхэу.

Мыщ фэдэ Iофтхьабзэхэм ахэлажьэхэрэм ашIэ мыхъущтыр:

— нэмыкI цIыфхэр зыушъхьакIурэ гущыIэхэр къаIонхэр е емыкIу зекIуакIэхэр къызхагъэфэнхэр;

— агъэзекIонхэ зыфимыт пкъыгъохэр, Iашэхэр, узыуIэрэ пкъыгъохэр, шъэжъыехэр, нэмыкI пкъыгъохэу цIыфхэм шъобж атыращэн зэралъэкIыщтхэр, къагъэорэ, щэнаут зыхэлъ веществохэр, шъон пытэхэр, пивэр, апчымрэ гъучIымрэ арыт шъонхэр, Iалъмэкъ, чемодан инхэу ыкIи нэмыкI пкъыгъохэу нэмыкIхэм зэрар афэхъухэрэр, джащ фэдэу Iофтхьабзэм изехьанкIэ пэрыохъу хъухэрэр Iофтхьабзэр зыщызэхащэрэ чIыпIэм дахьанхэр;

— пкъыгъохэр трибунэм, сценэм ыкIи нэмыкI чIыпIэхэу Iофтхьабзэм хэлажьэхэрэр къызыщыгущыIэхэрэм атырадзэнхэр, джащ фэдэу Iофтхьабзэм изэхэщэнкIэ шапхъэу щыIэхэр зэраукъорэ нэмыкI зекIуакIэхэр къызхагъэфэнхэр;

— шъон пытэхэм яшъонхэр е утэшъуагъэхэу общественнэ чIыпIэхэм ащыIэнхэр;

— цIыфхэр зыушъхьакIурэ, общественнэ рэхьатныгъэр, общественнэ щынэгъончъагъэр зыукъорэ нэмыкI зекIуакIэхэр къызхагъэфэнхэр;

— Iофтхьабзэм хэлажьэхэрэмрэ транспортхэмрэ пэрыохъу афэхъунхэр, чэухэм, парапетхэм, телевизионнэ техынхэм апае площадкэхэм, чъыгхэм, унашъхьэхэм ыкIи нэмыкI псэуалъэхэм адэкIоенхэр;

— оборудованием, псэуалъэхэм, чъыгхэм, куандэхэм зэрар арахыныр;

— социальнэ, лъэпкъ, дин ыкIи нэмыкI джэгъогъуныгъэр кIэгъэблыгъэным тегъэпсыхьэгъэ тамыгъэхэр, лозунгхэр зыщагъэфедэрэ плакатхэр аIыгъынхэр.

Iофтхьабзэхэм ахэлажьэхэу шапхъэу щыIэхэр зыукъохэрэм Урысые Федерацием ихэбзэгъэуцугъэ диштэу пшъэдэкIыжь арагъэхьын алъэкIыщт.

Общественнэ рэхьатныгъэр амыукъоным, террорист, экстремист акциехэр зэрамыхьанхэм пае цIыфхэр жъугъэу зыхэлэжьэрэ Iофтхьабзэхэр Адыгэ Республикэм щагъэхьазырхэ ыкIи щырагъэкIокIыхэ зыхъукIэ, хэбзэукъоныгъэу зыщыгъуазэхэрэмкIэ **Адыгэ Республикэм хэгъэгу кIоцI IофхэмкIэ и Министерствэ ицыхьэшIэгъу телефонэу (8772) 59-64-88-мкIэ** макъэ арагъэIун алъэкIыщт.

Сотовэ телефонкIэ полицием мыщ фэдэу шъутеон шъулъэкIыщт:

— «Теле-2»-мкIэ — 002

— «МТС»-мкIэ — 020

— «МегафонымкIэ» — 020

— «БилайнымкIэ» — 002

Дежурнэ частхэм ятелефонхэр:

Адыгэ Республикэм хэгъэгу кIоцI IофхэмкIэ и Министерств — **8 (8772) 59-62-48, 59-62-49**

Урысыем хэгъэгу кIоцI IофхэмкIэ и Министерствэ къалэу МыекъуапэкIэ икъутам — **8 (8772) 52-30-71, 56-52-16**

Урысыем щынэгъончъагъэмкIэ и Федеральнэ къулыкъу Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэIорышIапI — **8 (8772) 52-17-80, 52-85-29**

Урысыем ошIэ-дэмышIэ IофхэмкIэ и Министерствэ Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэIорышIэпIэ шъхьаI **— 8 (8772) 56-87-42**

Кандидатхэм яхахъо зыфэдизым ыкIи ащкIэ къэкIуапIэу щыIэхэм, джащ фэдэу кандидатхэм яунэе мылъку, банкхэм ахъщэу арылъым, уасэ зиIэ тхылъыпIэу яIэрылъхьэхэм яхьылIэгъэ къэбархэр

Тэхъутэмыкъое районымкIэ зы мандат зиIэ хэдзыпIэ коеу N 23-мкIэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутат ихэдзын тедзэхэр

N п/п	Кандидатым ылъэкъуацI, ыцI, ятацI	ПстэумкIи хахъор зыфэдизыр, сомэ пчъагъ (хахъор къызыхэкIыгъэ къэкIуапIэр)	Амыгъэкощырэ мылъкур, ар зыдэщыIэ чIыпIэр (Урысые Федерацием ишъолъыр, къалэр (районыр))						Транспортхэр (транспорт лъэпкъыр, маркэр, моделыр, къызыдагъэкIыгъэ илъэсыр)	Банкхэм ясчетхэм арылъ ахъщэр зыфэдизыр (банкым ыцI, счетым ахъщэу къинэжьыгъэр зыфэдизыр, сомэ пчъагъ)	Акциехэр ыкIи нэмыкI шIыкIэхэу коммерческэ организациехэм зэрахэлажьэхэрэр (организацием ыцI, яIахьэу хэлъыр, %)	НэмыкI тхылъыпIэхэу уасэ зиIэхэр (уасэ зиIэ тхылъыпIэ лъэпкъыр, ар къыдэзыгъэкIыгъэр, уасэу иIэр, сомэ)
			ЧIыгу Iахьхэр, кв.м	ПсэупIэхэр, кв.м	Фэтэрхэр, кв.м	Дачэхэр, кв.м	Гаражхэр, кв.м	Амыгъэкощырэ нэмыкI мылъкур, кв.м				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Александров Валерий Алексей ыкъор	-	-	-	-	-	-	-	автомобиль псынкIэу Ситроен-ХМ, 1991-рэ илъэсым къыдагъэкIыгъ	-	-	-
2	Къэлэкъутэкъо Тимур Александр ыкъор	страховой тын, ОСАО «Ингосстрах», сомэ 900000	Адыгэ Республик, Тэхъутэмыкъое район, кв.м 28700-рэ; Адыгэ Республик, Тэхъутэмыкъое район, пос. Яблоновскэр, кв.м 1771-рэ (чIыгум ия 1/24-рэ Iахь)	-	Адыгэ Республик, Тэхъутэмыкъое район, кв.м 39,6-рэ	-	Адыгэ Республик, Тэхъутэмыкъое район, кв.м 20	-	автомобиль псынкIэу Тойота Камри, 2012-рэ илъэсым къыдагъэкIыгъ	Iахьзэхэлъ обществэ зэIухыгъэу «Сбербанк России», сомэ 390-рэ; Iахьзэхэлъ обществэ зэIухыгъэу «Сбербанк России», сомэ 1000; Iахьзэхэлъ обществэ зэIухыгъэу «Сбербанк России», сомэ 1500-рэ; ФКБ-у «Петрокоммерц», соми 177-рэ; Iахьзэхэлъ обществэ зэIухыгъэу «Альфа-Банк», сомэ 4877-рэ;	-	-
3	Къэлэкъутэкъо Казбек Батмызэ ыкъор	лэжьапкI, Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ икъэралыгъо бюджет учреждениеу «Адыгэ республикэ клиникэ сымэджэщыр», сомэ 931996,61-рэ; пенсие, Урысые Федерацием пенсиехэмкIэ и Фонд Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэIорышIапI, сомэ 178460.93-рэ	-	-	Адыгэ Республик, къ. Мыекъуапэ, кв.м 47,8-рэ	-	-	-	автомобиль псынкIэу ВАЗ 21074, 2003-рэ илъэсым къыдагъэкIыгъ	Iахьзэхэлъ обществэ зэIухыгъэу «Банк Москвы», сомэ 102490,42-рэ; Iахьзэхэлъ обществэ зэIухыгъэу «Банк Москвы», сомэ 326793-рэ; Iахьзэхэлъ обществэ зэIухыгъэу «Сбербанк России», сомэ 33986-рэ; Iахьзэхэлъ обществэ зэIухыгъэу АКБ «Новация», сомэ 352926-рэ;	-	-
4	Рублев Владимир Сергей ыкъор	лэжьапкI, пшъэдэкIыжьэу ыхьырэмкIэ гъунэпкъэ гъэнэфагъэ зиIэ обществэу «Стройпроектгрупп», сомэ 120000	-	-	-	-	-	-	экскаваторэу ЭО 2621, 1991-рэ илъэсым къыдагъэкIыгъ	-	-	-
5	Шаев Вадим Алексей ыкъор	лэжьапкI, унэ псэолъэшI кооперативэу «Подсолнух», сомэ 63000	Адыгэ Республик, Тэхъутэмыкъое район, кв.м 800; Адыгэ Республик, Тэхъутэмыкъое район, кв.м 800; Краснодар край, къ. Краснодар, кв.м 1000	-	Адыгэ Республик, Тэхъутэмыкъое район, кв.м 60	-	Адыгэ Республик, Тэхъутэмыкъое район, кв.м 31,6-рэ	-	автомобиль псынкIэу Шевроле Лачетти, 2008-рэ илъэсым къыдагъэкIыгъ	Iахьзэхэлъ обществэ зэIухыгъэу «Сбербанк России», сомэ 30,26-рэ	-	-

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкIэ и Гупчэ комиссие и Тхьаматэу Н. А. СЭМЭГУ

Зэхэзыщагъэр ыкIи къыдэзыгъэкIырэр:
Адыгэ Республикэм лъэпкъ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакцием зыдэщыIэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр: 52-16-79,
редактор шъхьаIэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,
редактор гуадзэр-пшъэдэкIыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.
E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр:
Урысые Федерацием хэутын IофхэмкIэ, телерадиокъэтынхэмкIэ ыкIи зэлъыIэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чIыпIэ гъэIорышIапI, зэраушыхьатыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

ЗэкIэмкIи пчъагъэр 4046
Индексхэр 52161 52162
Зак. 2846

Хэутыным узщыкIэтхэнэу щыт уахътэр
Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахътэр
Сыхьатыр 18.00

Редактор шъхьаIэм ипшъэрылъхэр зыгъэцакIэрэр
МэщлIэкъо Саид

Редактор шъхьаIэм игуадзэр — пшъэдэкIыжь зыхьырэ секретарыр
Хъурмэ Хъусен

ЗЭКЪОШНЫГЪЭМ ИГЪОГУХЭМКIЭ

Адыгеим щыщ ныбжьыкIэ куп Тыркуем зэрэкIуагъэр тигъэзет къыщыхэтыутыгъагъ. Къалэхэр, къуаджэхэр, чIыпIэ дахэхэр къызэрагъэлъэгъухи, республикэм къагъэзэжьыгъ. Купым пэщэныгъэ дызезыхьэгъэ кIэлэегъаджэу ХьакIэмызэ Фатимэ зэрилъытэрэмкIэ, анахьэу агу къинэжьыгъэр зэIукIэгъу гъэшIэгъонхэу тилъэпкъэгъухэм адыряIагъэхэр арых.

УичIыгу щыбгъэлъапIэрэр къыотэжьы

Тиреспубликэ иобщественнэ движениеу «Адыгэ Хасэр» кIэщакIо фэхъуи, адыгэхэр зыщыпсэурэ къалэхэм, къуаджэхэм тиныбжьыкIэхэр агъэкIуагъэх.

— Адыгабзэкlэ зэрэгущыIэхэрэм, лъэпкъ къашъохэр къызэрашIыхэрэм ямызакъоу, купым хэдгъэхьащтхэр къыхэтхынхэм ыпэкIэ тхакIи, еджакIи зэрашIэрэр, тишэнхабзэмэ язехьан зэрэфэгъэсагъэхэр къыдэтлъытагъэх, — къытиIуагъ Адыгэ Хасэм итхьаматэу Бэгъушъэ Адамэ. — Едгъэжьэгъэ Iофыр зэрэлъыдгъэкIотэщтым тыпылъыщт. ШIэныгъэлэжьхэр, адыгэм зыгу къыфытеохэрэр ащ къыхэдгъэлэжьэщтых.

Шъхьаплъэкъо ГъучIыпсэ, Нэпсэу Нихьад, Къуижъ Къэплъан, Болэкъо Аслъан, нэмыкIхэми Адыгэ Хасэм ыцIэкIэ зэхахьэм къыщаIуагъэр лъэпкъ гупшысакIэм къыпкъырэкIы. Хэкужъым ис кIэлээджакIохэм адыгабзэр зэрагъэшIэнымкIэ пэрыохъу яIэп. КIэлэегъаджэхэм, тхылъхэм ащыкIэхэрэп. Тыркуем щыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм ащ фэдэ амалхэр загъотыщтхэр зыми ышIэрэп.

— Гъогу тытехьаным ыпэкIэ кIэлэеджакIомэ Iоф адэтшIагъ, — зэдэгущыIэгъур лъегъэкIуатэ ХьакIэмызэ Фатимэ. — Адыгэ шэнхабзэхэр Хьатыгъужъыкъое гурыт еджапIэм щясэгъашIэ. Зэгъэпшэнхэм къагъэлъэгъуагъэр тэркIэ федэ хъугъэ. Уихэку уисэу уиныдэлъфыбзэ умышIэныр къедгъэкIугъахэп, ащ къыхэкIэу Тыркуем къэкIонэу фэягъэхэм тахэдагъ. Адыгэ Хасэм хэтхэр тхьаегъэпсэух, Iоф дэгъу фежьагъэхэу тэлъытэ.

Шъхьащэкъо Эльвирэ Адыгэкъалэ щыщ. Зэхахьэм къызыщэгущыIэм, Тыркуем зэрэкIогъагъэхэм гушIогъошхо хахыгъэу къыIуагъ. АмышIэрэ цIыфхэм аIукIэхэзэ, ныбджэгъушIу афэхъугъэх. Адыгэхэр Тыркуем зэрэщыпсэухэрэр алъэгъугъ, уасэ фашIыгъ.

Лъэпкъым итарихъ чIыгу ущылэжьэныр, уинасып уфэкIоныр зэкIэми анахьышIоу алъытэзэ, БрантI Амир, Блэгъожъ Динарэ, Гъонэжьыкъо Руслъан къэбархэр къаIотагъэх.

Иуаныкъо Фатимэ «Синан», «Дахэ сидунай» зыфиIохэрэр, нэмыкI орэдхэр къафиIуагъэх. Нэжъ-Iужъхэм заIокIэхэм, кушъэхапхэм тегущыIагъэх, ау тишэнхабзэхэр къуаджэхэм ащычIанэх, кушъэхапхэр зимыIэжьхэр ахэтых. Чылэхэм ныбжьыкIэхэр адэкIыжьых IофшIэн зэрамыгъотырэм фэшI. Адыгабзэр, шэн-хабзэхэр чIязыгъанэхэрэм ахэр ахалъытэ.

Сэуджакъ, Тыгъужъкъой, Яловэ, нэмыкIхэм тиныбжьыкIэхэр ащыIагъэх. Бырдж Шариф, Нэгъой Яшар, ащ ишъхьэгъусэу Светланэ, нэмыкIхэр дахэу къапэгъокIыгъэх, зэIукIэгъу гъэшIэгъонхэр афызэхащагъэх. Устэкъо Алый Псэйтыку щыщ, Къэбэртэе Щамилэ Адыгэкъалэ щапIугъ, БрантI Амир Пщычэу щэпсэу, Иуаныкъо Фатимэ Къэбыхьабл. ТиныбжьыкIэхэр псынкIэу нэIуасэ зэфэхъугъэх. Къэбэртэе-Бэлъкъарым иансамблэу «Кавказ инэфылъэхэр» зыфиIорэр тиныбжьыкIэхэм ягъусэу зэхахьэхэм ахэлэжьагъ. Зэлъэпкъэгъухэм Тыркуем къыщалъэгъугъэр еджапIэхэм къаща Iотэщтых.

Ны-тыхэм ацIэкIэ Гъонэжьыкъо Сусанэ зэхахьэм къыщиIуагъэр лъэпкъ шIэжьым епхыгъ. ЗэхэщакIохэр афэразэх, псэ зыпыт зэIукIэгъухэр нахьыбэрэ афызэхащэщтых. Тыркуем ис тилъэпкъэгъухэр къырагъэблагъэхэзэ, язэфыщытыкIэхэр агъэпытэщтых. Адыгэ Хасэм ригъэжьэгъэ Iофыр лъигъэкIотэщтэу Бэгъушъэ Адам, Нэгъуцу Аслъан, Шъхьаплъэкъо ГъучIыпсэ, нэмыкIхэм къытаIуагъ. Бзэр псэм рапхызэ, хэгъэгу зэфэшъхьафхэм арыс тилъэпкъэгъухэр зэIуагъэкIэщтых.

Сурэтым итхэр: **Тыркуем щыIагъэхэм Адыгэ Хасэм ащыIукIагъэх.**

ФУТБОЛ. УРЫСЫЕМ ИЗЭНЭКЪОКЪУ

Гугъэм уегъэлъэшы

«Зэкъошныгъ» Мыекъуапэ — «Афыпс» Афипский — 0:1.
ШышъхьэIум и 20-м Мыекъуапэ щызэдешIагъэх.
Зезыщагъэхэр: М. Шутов — Новочеркасск, Х. Талаев — Грозный, Д. Петров — Астрахань.
«Зэкъошныгъ»: Кондратьев, Шалбузов, Мыкъо Мурат, Такълый, Саадуев, Датхъужъ, Дудин (Пыщтыкъ, 59), Ахмедханов, Осмаев, Мыкъо Абрек (Манченко, 85), Когония (Алый, 73).
Къэлапчъэм Iэгуаор дэзыдзагъэр: Олег Правило — 85, «Афыпс».

«Афыпсыр» командэ цIэрыIоу щытэп. Апэрэу Урысыем изэнэкъокъу хэлажьэ, нахьыпэкIэ Краснодар краим изэIукIэгъухэм ащешIэщтыгъ. «Зэкъошныгъэр» командэ чъэпхъыгъэхэм ахэтэлъытэми, нэбгырабэ зэрэхэкIыжьыгъэм фэшI иешIакIэ къыгъотыгъэгоп. «Афыпсыр» мыщынэу ыпэкIэ къызэрилъыщтыгъэр тшIогъэшIэгъоныгъ. В. Бурмаковыр, К. Беловыр, нэмыкIхэри тикъэлапчъэ благъэу къекIухэу, Iэгуаор хъагъэм радзэнымкIэ чIыпIэшIу ифэхэу зэп къызэрэхэкIыгъэр. Тикъэлэпчъэ Iутэу К. Кондратьевыр цыхьэшIэгъоу зэрешIэрэм ишIуагъэкIэ хьакIэмэ гъэхъагъэ ашIын алъэкIыщтыгъэп. «Зэкъошныгъэм» икапитанэу, ухъумакIоу Мыкъо Мурат, Шарапудин Шалбузовым, нэмыкIхэм тикъэлапчъэ икъэухъумэнкIэ Iофыгъуабэ агъэцакIэщтыгъ. Тифутболистхэр къызэплъэкIыхэзэ апэкIэ зэрэлъыкIуатэхэрэм имэхьани къыдгурыIощтыгъ. Гупчэм щешIэхэрэ А. Когоние, Р. Ахмедхановыр, Р. Такълыир, фэшъхьафхэр апэкIэ илъыхэзэ хэкIыпIэхэм алъыхъущтыгъэх, ау хьакIэмэ якъэлэпчъэIутэу В. Меркульевыр хэпшIыкIэу агъэгумэкIыщтыгъэп. З. Осмаевыр ухъумакIохэм ябэнызэ апхырыкIэуи тлъэгъущтыгъ. Р. Такълыим ухъумэкIуитIур къызэринэкIи Iэгуаор З. Осмаевым зыретым, ыужырэр къэлапчъэм пэблэгъагъ, ау В. Меркульевыр ыгъэплъэхъун ылъэкIыгъэп. А. Датхъужъыр, А. Мыкъор, А. Саадуевыр мэгуIэх, мэгумэкIых шъхьае, ямурадхэр къадэхъурэп.

ЕшIэгъур зыми ымыхьыщтэу къытщыхъузэ, Олег Правило лъэшэу зэогъэ Iэгуаор чэрэгъузэ, лъэныкъоу зыдэбыбырэр зэблихъуи, хъагъэр ифагъ. «Зэкъошныгъэм» аужырэ нэгъэупIэпIэгъум нэс ыпэкIэ илъыгъ, пчъагъэр зэблихъун ымылъэкIыгъэми, хэкIыпIэмэ зэралъыхъущтыгъэр шIукIэ фэтэлъэгъу.

Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэу ТхьакIущынэ Аслъан ешIэгъум еплъыгъ, футбол клубэу «Зэкъошныгъэм», стадионым япащэхэм, Адыгеим спортымкIэ иIэшъхьэтетхэм аIукIагъ, зыгъэгумэкIыхэрэ Iофыгъохэм атегущыIагъэх.

Пресс-зэIукIэр

Футбол клубэу «Афыпсым» итренер шъхьаIэу, Адыгеим изаслуженнэ тренерэу Ешыгоо Сэфэрбый къызэриIуагъэмкIэ, зэIукIэгъум командэр фигъэхьазырзэ, «Зэкъошныгъэр» «Астрахань» зэрэдешIагъэм Мыекъуапэ щеплъыгъ. Тикомандэ апэрэ такъикъхэм къащыублагъэу ыпэкIэ псынкIэу зэрилъырэр къыдилъыти, «Афыпсым» хэтхэм яушъыигъ. «Афыпсыр» Мыекъуапэ зыщешIэм, апэрэ такъикъхэм къащегъэжьагъэу тикъэлапчъэ бэрэ къекIущтыгъ.

«Афыпсым» Iоф щызышIэхэрэ Сергей Горюновыр, Игорь Киселевыр, нэмыкIхэри «Зэкъошныгъэм» щешIэщтыгъэх. Василий Правило, Юрий Куница — ахэри тикомандэ зэрэщешIэщтыгъэхэр тщыгъупшагъэп. В. Правило ыкъоу Олег ары «Зэкъошныгъэм» икъэлапчъэ Iэгуаор къыдэзыдзагъэр.

Тикомандэ итренер шъхьаIэу Шыумэфэ Рэмэзанэ ешIэгъум кIэухэу фэхъугъэм ыгъэрэзагъэп. Опыт зиIэ тифутболистхэм ащыщхэр джыри сымаджэх, ешIэгъум хигъэлэжьэрэ ныбжьыкIэхэр ащ фэдэ зэнэкъокъу къинхэм афэхьазырхэп.

КIэуххэр

Купэу «Къыблэм» зэрэщешIагъэхэр зэтэгъапшэх.

«Шъачэ» — «Торпедо» — 2:2, «Витязь» — «Биолог» — 1:0, «Черноморец» — «Жемчужина» — 4:0, СКЧФ — ТСК — 0:2.

ЧIЫПIЭХЭР

1. **«Черноморец» — 6**
2. **«Афыпс» — 6**
3. **«Торпедо» — 4**
4. **ТСК — 3**
5. **«Витязь» — 3**
6. **«Шъачэ» — 1**
7. **«Зэкъошныгъ» — 0**
8. **«Краснодар-2-м» — 0**
9. **«Биолог» — 0**
10. **СКЧФ — 0**
11. **«Жемчужина» — 0.**

ШъунаIэ тешъудз: Купэу «Къыблэр» тIоу гощыгъэ хъугъэ, зэкIэмкIи командэ 22-рэ хэтыр. КъекIокIыгъуитIур заухыкIэ, апэрэ чIыпIи 6-р куп пэпчъ къыщыдэзыхырэ командэхэр зы куп ашIыжьыщтых, хэгъэгум изэнэкъокъу паублэжьыщт.

«Зэкъошныгъэр» «Краснодар-2-м» шышъхьэIум и 26-м Краснодар щыIукIэщт.

НэкIубгъор зыгъэхьазырыгъэр ЕМТIЫЛЪ Нурбый.